

NÁŠ REPORTÉR

REPORTÉR

ČÍSLO 1

Březen 1994

Ročník III.

Cena Kč 1,-

Velikonoce a my

Hlavními svátky jara jsou velikonoce. Jsou to svátky pohyblivé, připadají vždy na první neděli po prvním jarním úplňku. Pro nás křesťany znamenají nejen samotnou dobu velikonoční, kdy si připomínáme Kristovu oběť, ale také dobu přípravy na velikonoce a duchovní očisty, dobu svatopostní, která začíná Popeleční středou. Velikonoční neboli svatý týden začíná Květnou nedělí, kdy vzpomínáme na slavný vjezd Ježíše do Jeruzaléma. Lid jej nadšeně vítal jako krále palmovými ratolestmi a hodně si od příchodu tohoto krále sliboval. Proto byl tak rozčarován dalšími událostmi, které vyvrcholily Kristovým ukřižováním na Velký pátek. Den před Velkým pátkem, na Zelený čtvrtok, si připomínáme poslední večeři Páne a ustanovení nejsvětější svátosti oltářní. Pak v zahradě Getsemanské je Kristus zajat vojáky velerady a začíná jeho utrpení, které končí ukřižováním. Na Bílou sobotu, v předečer Božího hodu, slavíme Kristovo zmrvýchvstání. Přejeme si navzájem "Veselé velikonoce" a už myslíme na světské věci - barvení vajíček, plétení žil a mrskut.

My se dnes asi trochu podobáme lidu jeruzalemskému, zmatenému po Kristově umučení. Vzpomeňme si jen, jak nadšeně jsme vitali po listopadu 1989 svobodu a jak jsme dnes zklamáni, že se nesplnila všechna naše očekávání - život nemáme jednodušší, spíše naopak. Zmocňuje se nás malomyslnost, že se vše nedaří tak, jak jsme si představovali. Už však své nezdary nemáme na koho svádět. Nezbývá nám, než abychom si zvykli sami nést odpovědnost za své životy a své skutky, i když to nebude lehké. Vyzývá nás k tomu i aktuální heslo 7. roku Desetiletí duchovní obrody národa - "práce a společenská zodpovědnost", tj. zodpovědnost za všechny naše činy, které svým dosahem přesahují úzký kruh rodiny a přítel a více či méně zasahují do veřejného dění. Musíme si sami udělat úsudek o tom, co je dobré a poctivé a co ne, a jednat podle toho.

Libuše Dobrovodská

LOUČILI SE S MASOPUSTEM

Podle staré lidové tradice, kdy běh času byl obsahově více členěn, patřil masopust mezi nejveselejší části kalendářního roku. Přispíval k tomu dodržovaný křesťanský pořádek, který předepisoval časy postů a svátků. Po vážném předvánočním a důstojně slaveném vánočním období přišla doba veselí, plesů, tanečních zábav, svateb, hojnosti jídla a pití - masopust.

Ti, kteří se pečlivě nezabývají křesťanským kalendářem byli zajisté překvapeni, že letos přišel tak brzy. Tím se také stalo, že sokolovna byla v sobotu již dlouho předem zadána pro Plesové dostaveníčko. Důchodcům vlastně vůbec nezáleží na tom, kdy ples uskuteční a snad právě proto je zrovna tento termín tolik přitahuje. Počasí nám tentokrát nepřálo ani trochu. Po teplých lednových a únorových dnech uhoď značný mráz. Největší v letošní zimě. My jsme se však nevzdali. Sešlo se nás u sokolovny pětadvacet maškar. Pro zachování lidových tradic nesmí chybět typické figury, jako ženich a nevěsta, cigárka, bába s nůškou, dragouni a koně, různá zvířata, mnich, smrtka a jiné masky dle vlastní fantazie. Masky neměly jen zábavný charakter, ale symbolizovaly ve svém základu blížící se čas jara, obnoveného vegetačního cyklu v přírodě, oslavovaly život s jeho radostmi.

V čele průvodu vyjíždělo Polcarovo kořské spřežení. Táhlo bryčku s muzikanty, kteří byli tentokrát zastoupeni pouze saxofonem a vozembouchem. Harmonikář, náš brněnský přítel, to pro velký mráz předem vzdal. Přivítat nás přišlo mnoho lidí, ale jejich řady velice rychle prořídly.

Mrazivý vítr nás totiž provázela po celé odpoledne. Bývalo zvykem, že koledníci byli náležitě pohoštěni a odměněni, především koblihami, kořalkou a uzeným masem. V menší míře se tak děje i dnes. V mnohých domech bylo pro masky přichystáno občerstvení. Letos přišlo vzhod zvláště svařené víno. Ke konci průvodu přeje jen zazněly tóny harmoniky a to, když se k nám připojil jeden místní harmonikář. Obchůzku dědinou jsme zakončili v pohostinství "U Volejníků", kde bylo pro nás přichystáno již tradičně bohaté občerstvení. Tentokrát si ho všichni obzvlášť zasloužili.

Večerní ostatkovou zábavu zahájila dvojice dragounů na koních. Přivítala všechny přítomné a pozvala je na "Pochovávaní basy". Po roční přetržce jsme se rozdělili tuto atrakci opět letos uskutečnit. Vytipovali jsme hlavní představitele na hlavní postavy faráře, kostelníka a ministranta. Večer jsme se potom přesvědčili o tom, že jsme vybrali správně - povídlo se. Říkání bylo složeno velice pěkně a vtipně, především věkovou skladbou posluchačů. Návštěvnost tento večer nebyla velká. Jednak proto,

že byla neděle a také díky mrazivému počasí. Tento večer přišli převážně velice mladí lidé. V příštím roce se masopust uskuteční rozehně v sobotu. Program s Pochováváním basy bychom chtěli předvést zvlášť ještě na plesovém dostaveníčku důchodců, kteří jistě budou vděčními a vnitřními diváky.

Basa byla za účasti smrkty, družiček a plaček pochována. V minulém století bylo zvykem, že do sálu vešel o půlnoci ponocný a slavnostně odtroubil dvanáct. Tím byl veselý čas spolu s taneční zábavou na šest týdnů zakázán. Ráno šli všichni do kostela na popelec, aby si spolu s křížkem na čele z popela a mementem "Pamatuj, že jsi prach a v prach se obrátíš" uvědomili neodvratnost času a pomíjivost veselí.

Dnes je ovšem jiná doba. Dávno již není dodržován přísný půst. V naší obci ale stejně mnoho zábav není. Je škoda, že letos byl jen jeden ples. Není dobré věnovat se jen práci, zaměstnání a starostem. Je třeba občas vypnout, radovat se a veselit. Vždyť staré přísloví nám říká, že smích je kořením života.

Náš folklórni soubor se zanedlouho začne připravovat k přivítání družebního souboru, který nás navštíví v květnu. V příštím čísle Našeho reportéra se konečně dozvítí o účasti "Vostopovčáku" na folklórni slavnostech v malém městečku u Hannoveru.

Jana Krajlová

OSTOPOVICKÉ METAMORFÓZY

I v tomto roce pokračuje cyklus článků o rozvoji podnikání v obci jako jeden z nosných programů v časopisu.

Minule jsme zachytily otevření hotelu a pekárny, v tomto čísle Vás určitě zaujmí, co jsme zhlédli v nově vybudované uměleckékovárně.

A přistě? Uvažujeme o reportáži, která by mohla přinést ucelený pohled na obchody s potravinami, láká nás odhalení mnohých tajemství, jež se skrývají za branami podniku na výrobu varhan, a v posledním čísle se odkloníme ke kultuře a seznámíme Vás s bohatou historií místního folklorního souboru.

Reportáže Vám napíší různí autoři nejen z redakčního týmu. Měl by to být jejich subjektivní pohled na vyprávění provozovatelů podniku o svých aktitách. Předpokládám, že jednoticím prvkem autorů se stanou odpovědi na klasické otázky - kdo činí co a to - kde, kdy, jak a proč, také s kým a pro koho...

Lze tedy očekávat zajímavosti o technice, prostředí a lidech, jež se uplatňují v procesu podnikání v obci. A nejen to, každý z těchto článků bude také doplněn stručným vyjádřením širších souvislostí popisované problematiky a nezbytným obrazovým materiálem.

Můžete se již těšit. -du-

AKTUÁLNÍ AFORISMY

STRES

je důsledkem strachu, či nevědomosti a okolností, které tě namočí do toho, na co nestačíš. Stres překonáš jenom tím, že vyřešíš to, čeho se bojíš.

ZÁVIST

je přirozený důsledek neuspokojení vlastní ctižadosti. Buď je ctižadost vyšší než tvé možnosti, nebo ti vnější podmínky neumožňují splnění ctižadosti. Může v tom být i tvá vlastní neschopnost. Závist lze také chápát jako nepřirozený stav vlastní nespokojenosť. Proto je nutné, abys odstranil nespokojenosť.

MORÁLKA

je pocit rovnováhy vyplývající z toho, že vědomě nechápeš zlo a zlo není tvým programem. Je-li zlo tvým programem, chodíš s ním také spát a to nenese klidný spánek. Navíc se k tomu nepřiznáš.

J. Kočí: Kde začíná podnikání, Praha 1993

OSTOPOVICKOU MINULOSTÍ

Za lidmi doby kamenné.....

Není v přírodních ani lidských silách nejen pozastavit neúprosné tempo času, ale ani zapnout "zpátečku" a vrátit se do minulosti. Přesto, natruc fyzikálním zákonům, úspěšně se pokusil literární klasik Svatopluk Čech právě před stoletím vyslat svého románového hrdinu Broučka na krátkou, i když imaginární návštěvu nazpět až do 15. století.

Dovolme si, vážení čtenáři, i my společně zaexperimentovat a stát se rovněž účastníky výletu do minulosti - do mlhy dávných zašlych časů - nesrovnatelně mnohem dál - do období pravěku - do éry mladší a pozdní doby kamenné - o plných pět až sedm tisíciletí nazpět proti času.

Celá oblast jižní Moravy, tedy i území střecké kotliny, v jejímž východním zákoutí pod oblým svahem Přední hory leží i naše Ostopovice, byla tenkrát velmi málo osídlena. Nejméně devět desetin plochy zaplňovaly bujně vegetující husté listnaté lesy, jimž velmi svědčilo teplé a vlhké klima.

Během tisíciletí přichází k nám postupně generace nejstarších zemědělců - kolonistů z podunajských nížin, aby se smísily se zbytky obyvatelstva starší doby kamenné. V následných tisíciletích s nimi splnuli i ozbrojení kočovní pastevci a lovci - lučištníci, kteří k nám imigrovali ze západního Středomoří.

Tehdejší lidé žili již v obydlicích, které zbudovali ze dřeva. Základní konstrukci staveb tvořilo několik řad kůlů zahlobených do země. Kůly propletli proutím a poté omazali hlinitou kaší. Střechy pokryli snad doškem. Stěny domů však postrádaly okna, asi proto, že stavitelé nedokázali do "zdi" zabudovat otvory. Stejně by neměli čím zasklít, protože sklo ještě dlouho zůstalo neznámým stavebním artiklem.

Zmíněný prehistorický proces dokumentují archeologické nálezy v ostopovických polních tratích "Za branou" a "Padélky pod hájkem".

Při hloubení základů a výkopů pro inženýrské sítě v souvislosti s výstavbou rodinných domků v dnešní ulici Branky odkryli archeologové v hloubce asi 2 m eneolitické kostrové pohřebiště s kulturou zvoncovitých pohárů a zároveň prozkoumali 18 kolektivních hrobů, z toho 12 dětských. Skrčené kosterní pozůstatky se zachovaly téměř neporušené. Výbava hrobů se skládala převážně z úlomků běžné keramiky, džbánečků, plochých mís a zvoncovitých pohárů ve tvaru obráceného zvonu (viz obrázek). Keramické hrnce vytvářely hlavně ženy pro ukládání zemědělských zásob. Mimo to byla zjištěna torza sídlíště prvních zemědělců s lineární keramikou, reprezentovanou v tomto případě hrnci, nádobami jednoduchých tvarů, podobajících se dýním nebo hruškám a stejně sloužily k ukládání zásob. Ve stěně výkopu v přilehlém sousedství Branek v metrové hloubce identifikovali polorozpadlý zvířecí skelet. Šlo nepochybně o ostatky domestikovaného loveckého psa. Nezanedbatelným je i nález miniaturního kostěného hrotu, který je možno zařadit do zbrojního arzenálu lovce lučištníka k vybavení šípu.

Nad silnicí vedoucí z Ostopovic do Moravan na území polní trati "Padélky pod hájkem" byly objeveny pozůstatky sídlíštních objektů z doby asi před 4 tisíci lety, dokladované pazourkovými nástroji, jádry, otloukači a kamennými sekerekami.

Ladislav Horák

OPRAVY CHLADNIČEK A MRAZNIČEK

prodej renovovaných chladniček provádí

Jan NOVÁK
Nová 8
Ostopovice
tel.: 35 11 04

Provádíme veškeré sklenářské práce

(zrcadlové stěny, broušení skla,
vrtání otvorů a pod.).
Servis v bytě.
Rovněž zasklívání skleníků.
Zdeněk Svoboda
Přímá 1, 642 00 Brno-Bosonohy
tel.: 35 13 49

▲ Rukodělná kreace.

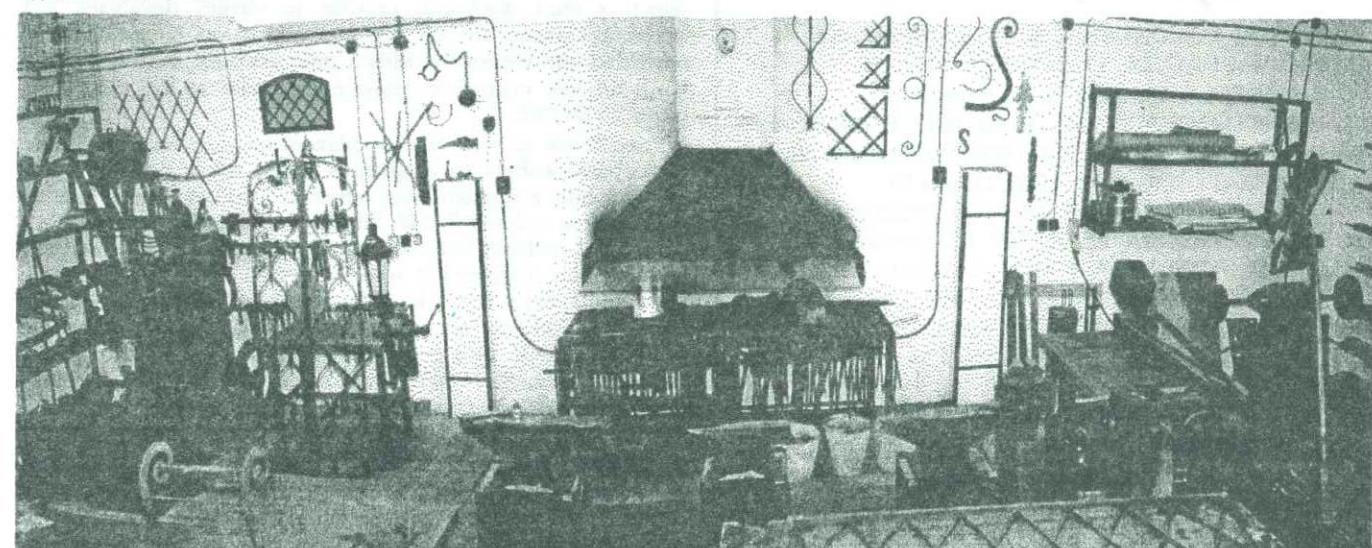
Od kovářské výhně k umění

Se začátkem 2. pololetí minulého roku zahájil p. Zd. Mittner práci umělecké kovářství v nově vybudovanékovárně ve dvoře domu na ulici Školní 21. S jedním spolupracovníkem zde vyrábí různé ozdobné mříže, ploty, brány, ale i doplňky do interiéru. V prosincovém dílně panuje typický kovářský pořádek, jenž spočívá v přehledném uložení náradí a pracovních pomůcek a vše pěkně při ruce.

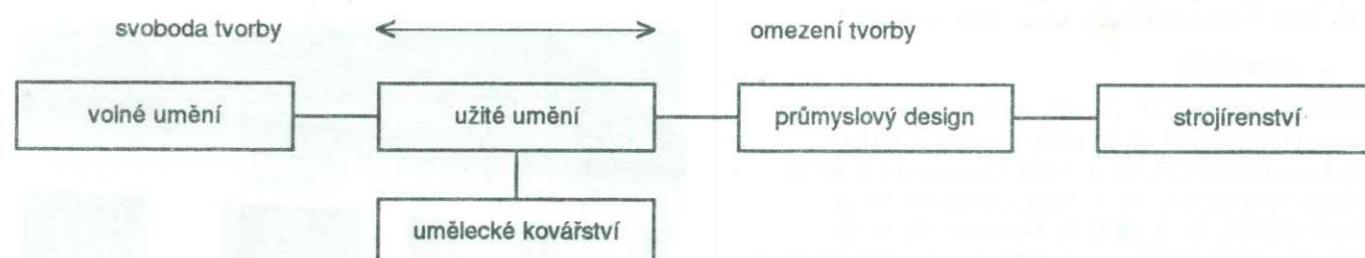
Stěžejním vybavením každékovárně a tedy i této, je kovářská výhně, v níž se spalováním uhlí nebo koksu, podpořeného dmychadlem, získává potřebná teplota k rozžhavení železa, které tím zmékne a snadno se tvaruje do požadované podoby. To se provádí na nezbytné kovadlině, což je další potřebné vybaveníkovárný a na něž si pracovníci tohoto černého řemesla umějí svými kladivy při práci i pěkně nazvonit, jak se o tom zpívá v jedné lidové písni. Z dalšího vybavení popisovanékovárný ještě stojí za zmínku buchara na překování větších kusů železa. Jinak má dílna uměleckého kovářství běžné vybavení včetně potřebného prostoru pro sestavování výrobků. Práci dělají vkovárně opravdu pěknou a zakázkou prý mají víc než dost. Lze konstatovat s povděkem, že ve výhni topí převážně koksem, což je z možných paliv nejekologičtější.

Ještě ke zvláštnosti místního označení Brno-Ostopovice. Majitel firmy je vysvětlil tím, že má zákazníky z celé republiky a při vysvětlování, kde ty Ostopovice jsou, připojil k místnímu názvu Brno, které je přece jen zatím známější. Snad mohlo být uvedeno Ostopovice u Brna, abychom nebyli stále na druhém místě.

Jaroslav Trávníček

Pohled do interiéru Mittnerovykováry.

I v uměleckémkovářství se uplatňují vedle tvůrčí svobody mnohá technická a společenská omezení.

-du-

Firma ODEHNAL Jiří

Uzbecká 26, 625 00 Brno
tel.: 05 / 35 41 22

provádí potrubní rozvody z železného i nerezového materiálu

- montáž a demontáž potrubí
- rekonstrukce kotelen, výměníkových stanic a klimatizačních jednotek včetně projektu topných systémů
- montáž nových potrubních rozvodů, připojení strojů a zařízení
- montáž domovních a průmyslových plynovodů
- montáž nízkotlakých a středotlakých plynovodů a připojek
- demontáže kovových konstrukcí

Provádí opravy
plynových
ohřívačů

Typ PO 35
PO 370
PO 371
WG 125

Milan Pohanka
Prežáká 85, Brno
tel.: 35 84 08

NOVINKA NA NAŠEM TRHU!!!

Těsnění oken a dveří
ze speciálních profilů
s vynikajícími izolačními vlastnostmi
... proti chladu, proti hluku,
proti prachu, smogu a vlnku ...

životnost 50 let ... se zárukou 25 let ...
Cena za běžný metr těsnění

včetně montáže od 19,- do 36,- Kč.

Doba návratnosti vynaložených
nákladů od 4 měsíců do 1,5 roku ...

Objednávky u firmy
Zdeněk MUŠIL
Krátká 7, 664 41 Ostopovice
tel.: 05 / 35 19 81

V roce 1993

se narodili ...

Petr HANDL, 17. 1. 1993, B. Němcové 22
 Michaela SLEZÁKOVÁ, 26. 1. 1993, Na rybníku 8
 Marie HAMŘÍKOVÁ, 6. 3. 1993, Vinohradská 18
 Tomáš ČERNÝ, 15. 3. 1993, B. Němcové 39
 Vojtěch KRUPKA, 28. 3. 1993, U kaple 20
 David BŘENEK, 9. 4. 1993, Školní 22
 Jakub KREJČÍK, 12. 5. 1993, Osvobození 3
 Leona IDRŇÁ, 16. 6. 1993, Polní 16
 Klára MAIDLOVÁ, 7. 7. 1993, Družstevní 6
 Lucie PECHOVÁ, 15. 7. 1993, Lípová 12
 Ivana ŽIVOTSKÁ, 23. 7. 1993, Na rybníku 15
 Michael NOVOTNÝ, 26. 8. 1993, Nová 10
 Elena KOSKOVÁ, 23. 10. 1993, Branky 15

... se dožili ...

80 František BRÜCKNER, 2. 6. 1913, Družstevní 5
 František HALUZA, 11. 7. 1913, U kaple 13
 Jan ŠKRDLA, 18. 9. 1913, Na rybníku 7
 Hedvika MACHÁLKOVÁ, 18. 10. 1913, B. Němcové 35
 85 Marie VEVERKOVÁ, 12. 7. 1908, Vinohradská 36
 Josef MATÝŠEK, 26. 8. 1908, Lípová 51
 Marie BARTOŇKOVÁ, 7. 10. 1908, Družstevní 3
 86 Marie CUPALOVÁ, 28. 3. 1907, DD Sokolnice
 Žofie KUPČÍKOVÁ, 4. 4. 1907, Osvobození 3
 Božena DOLEŽALOVÁ, 24. 10. 1907, Lípová 47
 87 Božena TOMEČKOVÁ, 8. 2. 1906, U kaple 18
 Jan MATÝŠEK, 5. 12. 1906, Lípová 34
 88 Marie SVITAVSKÁ, 16. 2. 1905, Branky 27
 89 Marie PROKEŠOVÁ, 3. 9. 1904, DD St. Lískovec
 (+ 19. 2. 1994)
 Františka BEZUNKOVÁ, 16. 9. 1904, Školní 24
 Vladimír KUPČÍK, 3. 12. 1904, Osvobození 3
 91 Vilma KONICAROVÁ, 5. 6. 1902, Lípová 22
 92 Anna BUČKOVÁ, 16. 7. 1901, Lípová 55
 95 Zdenka FRÖHLICHOVÁ, 22. 12. 1898, Polní 6
 99 Anna FORMÁNKOVÁ, 13. 6. 1894, U kaple 3

... zemřeli

Vladimír FRONC, 17. 1. 1993, B. Němcové 20, 70 let
 Vlasta KREJČOVÁ, 3. 3. 1993, U dráhy 2, 60 let
 Raimund NEŠPOR, 15. 4. 1993, Osvobození 3, 57 let
 Marie PEŇÁZOVÁ, 19. 4. 1993, Lípová 29, 91 let
 Karel BÖHM, 19. 5. 1993, B. Němcové 13, 51 let
 Růžena HORÁKOVÁ, 14. 6. 1993, B. Němcové 25, 60 let
 Marie LEJSKOVÁ, 2. 7. 1993, Vinohradská 14, 65 let
 Milada ROZMARINOVÁ, 29. 9. 1993, U kaple 16, 73 let
 Josef TOMEČEK, 8. 10. 1993, U kaple 18, 82 let
 Eliška PELÁNOVÁ, 8. 10. 1993, Krátká 1, 40 let
 Marie VLACHOVÁ, 18. 10. 1993, Lípová 32, 96 let
 Zdenka KOZLOVÁ, 21. 11. 1993, Družstevní 9, 61 let
 Miroslava NESIBOVÁ, 25. 12. 1993, Branky 25, 72 let
 Josef MARŇA, 27. 12. 1993, Vinohradská 38, 85 let
 Karel PAVLÁSEK, 28. 12. 1993, Nová 12, 71 let

Napovídám, že dnes bude řeč o řeznictví, většina místních obyvatel si tuto profesi jistě spojí se jménem pana Rudolfa Nováka. Vždyť po dlouhá léta pracoval v Ostropovicích tento řezník, nejprve Rudolf Novák starší a potom jeho syn stejného jména, právě ten, který s námi zavzpomíná, jak to s řeznictvím

ve Vostopovicích běhalo ....

Pan Novák si v roce 1924 otevřel živnost řeznictví a uzenářství v domě číslo 50 (dnes ul. Školní č. 17). Prostory pro porážku však měl v domě č. 158. Zde byly také chlévy pro krávy, telata, prasata. Dobytka kupoval řezník od místních zemědělců. Když však bylo třeba, pronajal si automobil a jezdil třeba až na Hrotovicko, kde koupil několik kusů dobytka a ve svých chlévech dokrmil a potom porazil a uložil do lednice, aby potom každé ráno (prodejní doba byla celý týden, v sobotu až do večera a v neděli do poledne) naporcováné maso odvezl na čtyřkolovém vozíku do prodejny v domě č. 50, kde je prodával i s uzeninami. Uzeniny vyráběl třikrát týdně, aby byly stále čerstvě.

Nelze samozřejmě vůbec srovnávat ceny masa v třicátých letech s těmi dnešními, protože je vlivem devalvace jiná hodnota koruny, ale jen tak pro zajímavost si uvedme, že například kilo vepřového bůčku stálo asi 6 Kč, kotlety a plece 8 - 9 Kč, kilo vykostěné vepřové kůty stálo 14 Kč, metrákové prase asi 600 Kč.

Pozastavme se však také u chlazení masa, u lednice. Tehdy samozřejmě nebyla na elektrinu - každý rok v prosinci vozili místní rolníci z rybníku Šelše tabule ledu do sklepních prostor pod domem v domě č. 158, kde byla lednice a chladárna. Dva pracovníci rozbití led dřevěnými palicemi na malé kousky. Lednice měla rozlohu 4 x 4 metry a vešlo se do ní 30 fůr ledu, který zde vydržel celý rok. Takto chlazené maso bylo čerstvé, řezník je přibližně nejpozději do týdně prodal a vložil další. V roce 1942, kdy bylo pro stavbu dálnice údolí s částí rybníka zasypáno, postavili Novákovi v domě č. 158 prodejnu se dvěma elektrickými chladírnami a prodejnu v č. 50 zrušili.

V roce 1948 pan Rudolf Novák st. zemřel a paní Marie Nováková vedla živnost vdovským právem do roku 1950, kdy prodejnu převzalo družstvo "Jednota". Prodejní prostory se přesunuly v roce 1976 do budovy družstva na ul. Na rybníku. Za pultem jsme vídali pana Rudolfa Nováka ml., který prodával maso až do roku 1984.

Zpracovala L. Neužilová

Novákovo řeznictví - ulice Družstevní 4.

UPOZORNĚNÍ

Během několika příštích týdnů, nejpozději však v měsíci květnu, obdrží všichni občané Ostropovic "Přihlášovací lístek pro trvalý pobyt." Je třeba opravit chybná data na těchto lístcích dle skutečnosti a takto aktualizované je znova odevzdat na Obecním úřadě. Zde je možno získat i podrobnější informace.

NÁŠ REPORTÉR, zpravodajský čtvrtletník. Vydává OBECNÍ ÚŘAD OSTROPOVICE.

Rediguje Ladislav Horák a redakční tým. Za obsahy článků odpovídají autoři. Náklad 400 výtisků.

Povolenlo RDR OÚ Brno-venkov ze dne 22.4.1992. Tiskne GRASET Brno, sazba Cenek.

Ostropovice v březnu 1994. Příští číslo vyjde v červnu 1994.